

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	39810 Регіональний розвиток і просторове планування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39810
Назва ОП	Регіональний розвиток і просторове планування
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Заставецька Леся Богданівна, Сержантова Юлія Юріївна, Міщенко Олена Віталіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не залучався
Дати візиту до ЗВО	29.09.2021 р. – 01.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://drive.google.com/file/d/1xZOR_X_aekbiRBSybQsKWtQfsCdVlrg9/view

Програма візиту експертної групи <https://drive.google.com/file/d/1kriZhxTfKqgetqqaVakD8MHyanPeKjO/view>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Ознайомлення з ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та освітньою діяльністю за цією програмою справило позитивне враження і дозволяє зробити наступні висновки: зміст ОПП корелює із суспільною потребою у фахівців з регіонального розвитку та планування й містить всі необхідні освітні та наукові компоненти для забезпечення програмних результатів навчання й повноцінної підготовки магістрів із спеціальності 106 «Географія». Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію й успішно поєднують навчально-викладацьку і науково-дослідницьку роботу. Роботодавці та академічна спільнота добре знають зміст та структуру ОПП, що акредитується та беруть участь у процесі її перегляду. В Університеті відсутні ознаки дискримінації з а будь-якою ознакою. ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти має перспективи розвитку на основі врахування досвіду найкращих вітчизняних практик у підготовці фахівців географів, наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення. За результатами акредитаційної експертизи експертна група констатує, що освітня програма в цілому відповідає Критеріям оцінювання якості освітньої програми, виявлені недоліки не є суттєвими та пропонує акредитувати ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» другого (магістерського) рівня у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Узагальнення сильних сторін та позитивних практик за ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» наступне: мета програми сформульована відповідно до суспільної місії та стратегії ЗВО; при розробці враховано досвід аналогічних вітчизняних програм; освітні компоненти та освітнє середовище Університету сприяють формуванню soft skills у здобувачів вищої освіти; позитивною практикою слугує співпраця викладачів ОПП із польськими науковцями; при реалізації програми викладачі використовують класичні та інноваційні методи навчання; у навчальному процесі широко використовується інформаційна система Moodle, яка слугує й для проведення контрольних заходів у формі тестів та забезпечує неупередженість оцінювання. ОПП, що акредитується характеризується потужним науковим кадровим складом; до її реалізації залучено широке коло стейкхолдерів; для проведення виробничої практики використовуються профільні підприємства; сайт кафедри географії України та регіоналістики, яка безпосередньо реалізує ОПП містить необхідну інформацію, що стосується освітнього процесу й освітнього середовища ЗВО; матеріально-технічна база дозволяє досягти програмних результатів навчання (ПРН).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Узагальнення слабких сторін програми наступне: при формулюванні цілей та програмних результатів навчання не повною мірою створено умови для широкого обговорення та отримання пропозицій від всіх заінтересованих сторін (стейкхолдерів); використовується процедура вибору навчальних дисциплін через вибір блоків освітніх компонент; відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО; локальна нормативна база Університету немає цілісного нормативного документу, який забезпечує чітку і зрозумілу політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій у освітньому середовищі. Рекомендації щодо покращення якості ОПП: на офіційному веб-сайті сайті ЗВО створити можливість громадського обговорення проекту ОПП, забезпечивши інтерактивну можливість отримання зауважень та пропозиції від усіх учасників освітнього процесу; забезпечити можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам вищої освіти шляхом оптимізації електронного каталогу вибіркових дисциплін, який би містив вибіркові дисципліни усіх освітніх програм Університету; покращити внутрішню та зовнішню академічну мобільність здобувачів ОПП; прискорити роботу щодо забезпечення повної відповідності освітньої програми, яка акредитується стандарту вищої освіти зі спеціальності «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти; удосконалити нормативно-правову основу для врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти має деталізоване формулювання - «забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких комплексних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі географії, просторового планування та регіонального збалансованого розвитку в умовах ринкової економіки, соціального партнерства та підвищення конкурентоспроможності регіонів України, педагогіки та методики вищої освіти, здатності до самостійної діяльності в умовах навчальних закладів різних рівнів акредитації». Сформульована мета програми відповідає місії Університету – інновативність, збалансованість, успіх, що реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової та стратегії ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/0BiffAraXzKANTThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view?resourcekey=0-R875tdwbnDpePJGkPjknRg>). Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – є один із центрів географічної освіти і науки України, який започаткував свою діяльність ще у 1876 р. На географічному факультеті ЧНУ імені Юрія Федьковича сформовано власну наукову школу, що у свою чергу сприяє підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формулюванні цілей ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти враховано пропозиції роботодавців, які надходили через відгуки та рецензії. На етапі розробки освітньої програми перший заступник голови Чернівецької ОДА Ковалюк Б. І. запропонував до переліку освітніх компонент додати курс «Основи просторового планування» (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/res/geoukr/docs/oda_vidguk.pdf). У 2021 р. радник голови Чернівецької обласної ради, член робочої групи Брижак М. П. у своєму зверненні запропонував перенести із вибіркового до обов'язкових ОК «Основи просторового планування», оскільки при її вивченні забезпечується досягнення ПРН6 (<https://drive.google.com/file/d/1eiUiCqEoYlzyLASgFAeoot4NGAkPM2S/view>) Мало місце обговорення освітньої програми на кафедрі географії України та регіоналістики, про що свідчать надані протоколи кафедри (https://docs.google.com/document/d/1YbGh3NRPuopt5jbCieyLtlG7K_w458H/edit). У 2021 р. гарант освітньої програми Заячук М. Д. запропонував уточнити програмні результати навчання, загальні та спеціальні компетентності у відповідності до проекту стандарту вищої освіти спеціальності 106 «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (<http://surl.li/affit>). Крім того, на освітню програму, що акредитується надійшли позитивні рецензії від академічної спільноти закладів вищої освіти, де реалізуються аналогічні освітні програми, зокрема: КНУ імені Т. Шевченка (<http://surl.li/afflh>), ЛНУ імені І. Франка (<http://surl.li/affky>), ХНУ імені В. Каразіна (<http://surl.li/afqvx>). Від здобувачів вищої освіти у 2021 р. надійшла пропозиція у вигляді письмового звернення щодо долучення до освітньої програми ОК «Іноземна мова для управлінців» (<http://surl.li/afsbj>). Ця пропозиція була врахована у ОПП, 2021 р. Проте, у ЗВО не створено інтерактивної можливості широкого громадського обговорення та надсилання пропозицій на проект ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» в цілому враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності 106 «Географія», галузевий та регіональний контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм. Програмні результати навчання (ПРН 2; ПРН 4; ПРН 6; ПРН 7; ПРН 9; ПРН 16) освітньої програми повною мірою відображають розвиток спеціальності. На сьогодні реально існує потреба у фахівцях, здатних розробити план розвитку регіональної територіальної системи; спрогнозувати можливі ризики в процесі її функціонування, зумовлені природними та соціально-економічними чинниками. Актуальність ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та очевидну потребу у її випускниках на ринку праці підтвердили учасники зустрічей із експертами - радник голови Чернівецької обласної ради Брижак П. М., заступник директора НПП «Вижницький» Стратій В. І.; начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту Глибочької селищної ради Чубрей Ю. Г., голова Рукшинської територіальної громади Горбатюк О. В., в.о. начальника управління екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації Савчук А. І., начальник управління державного агентства рибного господарства у Чернівецькій області Устименко В. В. Регіональний контекст ОПП, що акредитується враховувався при формуванні таких освітніх компонент: «Гео екологія урбанізованих територій України та раціональне природокористування», «Моделювання та прогнозування розвитку регіонів України і ГС», «Виробнича практика», «Релігійний простір України», «Суспільна географія Карпато-Подільського регіону». Регіональний контекст ОПП підтверджується тематикою магістерських робіт та наукових досліджень, більшість яких спрямована на вирішення проблем регіонального планування та просторового розвитку територіальних систем Чернівецької області. Факт врахування досвіду аналогічних вітчизняних програм підтверджується аналізом ОПП магістерського рівня КНУ імені Т. Шевченка, ХНУ імені В. Каразіна, ЛНУ імені І. Франка. Під час «Відкритої зустрічі» завідувач кафедри економічної та соціальної географії

КНУ імені Т. Шевченка, доктор географічних наук, професор Мезенцев К. В. засвідчив відповідність обов'язкових компонент ОПП, що акредитується та ОП «Урбаністика та регіональний розвиток» КНУ імені Т. Шевченка. Серед іноземних освітніх програм розробники враховували досвід Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iasi (Румунія) (Area of study - Geography, Programme of study - «Tourism and regional development»)

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент введення в дію ОПП, 2020 р. «Регіональний розвиток та просторове планування» (наказ ректора ЧНУ імені Юрія Федьковича № 110 від 8.04.2020 р.) стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти був відсутній. Тому розробники ОПП враховували вимоги Національної рамки кваліфікацій (НРК). Програмні результати навчання освітньої програми, що акредитується відповідають 7 рівню НРК та другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Друга редакція ОПП, 2021 затверджена наказом ректора ЧНУ імені Юрія Федьковича № 185 а від 11.05.2021 р. При її розробленні враховувались вимоги НРК та проект стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який також був затверджений 11.05.2021 р. Наказом МОН України. Аналіз відповідності ОПП, 2021 р. стандарту вищої освіти засвідчує повну відповідність освітніх компонент та форм атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Проте, саме при трактуванні загальних, спеціальних компетентностей, а також програмних результатів навчання така відповідність спостерігається не повною мірою. На зустрічі із експертами гарант ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» пояснив, що в ЗВО процедура затвердження освітніх програм охоплює кілька етапів (обговорення, оприлюднення таблиці пропозицій, затвердження навчально-методичною радою географічного факультету, вченою радою географічного факультету, науково-методичною комісією вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича, вченою радою ЧНУ імені Юрія Федьковича, наказ ректора ЧНУ імені Юрія Федьковича) й триває пересічно 3 місяці. Тому, привести до повної відповідності стандарту вищої освіти та ввести в дію з початку 2021-2022 н.р. ОПП, що акредитується формально не вистачило часу. На запит експертної групи гарант надав письмове пояснення щодо можливості досягнення результатів навчання за ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» спеціальності 106 «Географія», другим (магістерським) рівнем вищої освіти визначених стандартом вищої освіти ([blob:https://office.naq.gov.ua/fdeab972-d90c-4778-8a7a-4d0929720dc8](https://office.naq.gov.ua/fdeab972-d90c-4778-8a7a-4d0929720dc8)). ЕГ констатує, що невідповідність ОПП, що акредитується стандарту вищої освіти прослідковується у трактуванні компетентностей та ПРН, тоді коли за змістом така відповідність є. Проектна група надала запевнення, що в процесі розпочатого оновлення ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» всі вимоги стандарту вищої освіти будуть враховані і впроваджені впродовж 2021-2022 н.р.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета освітньої програми відповідає місії та стратегії ЧНУ імені Юрія Федьковича. При формулюванні мети та ПРН враховано тенденції розвитку спеціальності, ринок праці, галузевий та регіональний контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних програм. Спостерігається баланс освітніх компонент та кадрового складу який повною мірою здатний забезпечити функціонування та розвиток освітньої програми. Перспективи розвитку ОПП, що акредитується полягають у реально існуючій потребі у фахівцях, здатних розробити план розвитку регіональної територіальної системи; спрогнозувати можливі ризики в процесі її функціонування, зумовлені природними та соціально-економічними чинниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Сформульована мета ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» має надто деталізоване формулювання, що не повною мірою забезпечує чіткість її сприйняття. У ЗВО не створено інтерактивної можливості широкого громадського обговорення та надсилання пропозицій на проект ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування». Рекомендації щодо покращення якості ОПП: запровадити практику системного обговорення/опитування щодо якості освітньої програми із студентами, роботодавцями, експертами галузі, створивши умови громадського обговорення проекту ОПП та забезпечивши інтерактивну можливість отримання зауважень та пропозицій від усіх учасників освітнього процесу; враховуючи прикордонне положення Університету при подальшій реалізації ОПП, доцільно більшою мірою враховувати міжнародний досвід реалізації аналогічних іноземних програм, прискорити роботу щодо забезпечення повної відповідності освітньої програми, яка акредитується стандарту вищої освіти зі спеціальності 106 «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» в цілому відповідає Критерію 1. Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого й регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних програм. Виявлені недоліки та слабкі сторони, які стосуються деталізованого формулювання мети програми, відсутність інтерактивної можливості широкого громадського обговорення, часткове врахування досвіду іноземних освітніх програм не є суттєвими. Враховуючи всю цілісність встановлених релевантних фактів та їх контексту експертна група оцінює Критерій 1 як такий, що має відповідність рівню В. Рекомендована траєкторія вдосконалення ОПП є досяжною та адекватною, а виявлені недоліки можна нівелювати за короткий проміжок часу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 90 кредитів. ОПП містить 73,3% обов'язкових компонентів, з них: ОК загальної підготовки - 12%, професійної підготовки - 43%, практичної підготовки - 45%; вибіркова складова охоплює 26,7%, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» другого (магістерського) рівня, галузі знань 10 «Природничі науки», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 11.05.2021 р. № 519.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП, 2021 р. «Регіональний розвиток та просторове планування» в цілому має досить чітку структуру. Всі освітні компоненти поєднані між собою логічною послідовністю і становлять взаємопов'язану систему дисциплін загальної та професійної підготовки. ОК професійної підготовки мають природничо-географічне та суспільно-географічне спрямування. Структурно-логічна схема ОПП в цілому відображає порядок вивчення освітніх компонентів програми. Аналіз поданої в ОПП «Матриці забезпечення ПРН відповідними ОК» засвідчує, те що у цілому, обов'язкові компоненти освітньої програми дозволяють досягти заявлених меті та програмних результатів навчання. Крім того, забезпечується відповідність вибіркового ОК заявленим ПРН. Слабкою стороною ОПП, 2020 р. - відсутність ОК що забезпечувала б вивчення іноземної мови. У ОПП, 2021 р. є ОК «Іноземна мова для управлінців», що забезпечує досягнення ПРОЗ (вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою) стандарту вищої освіти спеціальності 106 «Географія» другого (магістерського) рівня.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми у повній мірі відповідає предметній області спеціальності 106 «Географія» для другого (магістерського) рівня. Програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які охоплюють всі складові сучасної географії та включені до обов'язкової складової ОПП. Під час роботи експертної групи у фокус-групах виявлено, що при формуванні освітніх компонентів враховано комплексний підхід, що дозволяє поєднувати в собі освітні компоненти природничого та суспільного спрямування, що забезпечують підготовку магістра з географії. Запропоновані в ОПП цикли взаємопов'язаних освітніх компонентів в цілому забезпечують вивчення географічної оболонки Землі, її просторову природу та соціально-економічну різноманітність, а також взаємозв'язки між природним середовищем і діяльністю людини; ландшафтні природно- і суспільно-територіальні системи.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Робота у фокус групах засвідчує, що індивідуальна освітня траєкторія під час реалізації ОПП, що акредитується забезпечується реальним вибором підприємств під час проходження виробничої практики, теми магістерської та самостійної роботи, наукового керівника тощо. В ЗВО діє «Положення про індивідуальний графік навчання студентів» (<https://drive.google.com/file/d/1oiZdkjt-oXmhqMaLm-3o6zRg4LRK3pEq/view>), що регламентує створення умов для виконання індивідуального навчального плану студентами, які не можуть відвідувати аудиторні заняття з поважних причин; студентами з особливими освітніми проблемами; порядок оформлення індивідуального графіку навчання студентів; унормування форм та методів організації навчання студентів за індивідуальним графіком, а також поточної і підсумкової атестації їхніх знань. Вибіркова складова ОПП, що акредитується охоплює 26,7 %, загального обсягу програми, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» другого (магістерського) рівня. В ЗВО діє «Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/1oiZdkjt-oXmhqMaLm-3o6zRg4LRK3pEq/view>) відповідно до якого здобувачі обирають дисципліни відповідно до навчальних планів (освітньо-професійних програм), за якими вони навчаються, а також із дисциплін загальноуніверситетського каталогу; каталог вибірових загальноуніверситетських дисциплін оприлюднюється на сайті Університету, а блок вибірових дисциплін навчального плану освітньо-професійної програми, за якою здобувач вищої освіти навчається, оприлюднюється на сайтах випускових кафедр. Таким чином ОПП, що акредитується передбачає вибір ОК з блоків навчального плану/ОПП та загальноуніверситетського каталогу. Під час роботи у фокус-групі здобувачі ОПП зазначили, що їх з метою вивчення, більшою мірою цікавлять навчальні дисципліни професійної підготовки, тому вони не обирають ОК із загальноуніверситетського каталогу. ЕГ вважає, що вибір ОК з блоків не забезпечує повною мірою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам вищої освіти. Оскільки ПРН повинні забезпечуватися обов'язковими ОК, доцільно сформувати єдиний загальноуніверситетський каталог вибірових дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ЗВО діє «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти». ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» містить виробничу (8 кредитів ЄКТС) та асистентську (10 кредитів ЄКТС) практики, які заплановані у 3 семестрі. Оскільки у 2020 р. здійснювався перший набір здобувачів ОПП, то захисту практик ще не відбувалося. На веб сторінці кафедри Географія України та регіоналістики у вкладці «практична підготовка» (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0520p_reg_rozv/020p_reg_ma_g/03prakt_pidg) міститься необхідна інформація щодо провадження практичної підготовки здобувачів освіти ОПП (програми та силабуси асистентської й виробничої практик, бази проходження виробничої практики, тощо). При зустрічі із ЕГ гарант ОПП повідомив, що асистентська практика має дві складові: пасивна (здобувачі присутні на заняттях та набувають компетентностей необхідних для проведення аудиторних занять) та активна (проводять аудиторні заняття). Онлайн-візит експертної групи до ЗВО співпав із термінами проведенням виробничої практики у студентів ОПП. Викладачі ОПП пояснили, що в цьому році здобувачі обрали для проходження виробничої практики такі підприємства: Головне управління статистики у Чернівецькій області та Чернівецьку обласну державну адміністрацію (Департамент регіонального розвитку). На початку практики керівники разом із здобувачами узгодили відповідні завдання безпосередньо на підприємствах її проведення. Під час зустрічі із ЕГ здобувачі підтвердили можливість вибору підприємств практики та задоволеність організацією практик під час їх навчання. ЗВО має відповідні угоди про співробітництво із низкою підприємств, які за своєю діяльністю відповідають змісту спеціальності 106 «Географія» й ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та дозволяють здобути компетентності необхідні для подальшої професійної діяльності, зокрема: Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, Дністровське басейнове управління водних ресурсів, Чернівецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, Департамент агропромислового розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації, Управління екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації, Департамент регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації, Головне управління статистики в Чернівецькій області, ГО «Науково-аналітичний центр Івано-Франківської об'єднаної територіальної громади», Департамент освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації, Департамент агропромислового розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації, Управління Державного агентства рибного господарства у Чернівецькій області, Чернівецькою міською радою, Вінницьким науково-дослідним та проектним інститутом землеустрою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям шляхом отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних ОК циклів загальної і професійної підготовки: «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика викладання географії у вищій школі», «Іноземна мова для управлінців», «Асистентська практика», «Виробнича практика», «Основи просторового планування». ОПП, що акредитується містить ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 15, ПРН 16, що

досягаються відповідними освітніми компонентами програми й забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Проте в ОПП не сформульовано програмні результати навчання, які пов'язані з умінням працювати в команді та вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою (що містить стандарт вищої освіти зі спеціальності 106 «Географія» за другим (магістерським). Тоді, коли ОПП містить відповідні освітні компоненти для досягнення таких ПРН («Іноземна мова для управлінців», «Асистентська практика», «Виробнича практика»). Під час проходження практик та виконання магістерських робіт студенти здобувають соціальні навички: використання на практиці умінь планування, самоорганізації, робота в команді, здатність комунікувати у соціальному і професійному середовищі. На онлайн зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили свою участь у соціальних проектах, спортивних та культурно-масових заходах, що задовольняє їхні соціальні потреби в процесі навчання.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Затвердженого професійного стандарту наразі немає.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Аналіз діючих навчальних планів показав, що опри їх формуванні дотримано вимоги «Положення про організацію навчального процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1oiZdkjt-oXmhqMaLm-3obzRg4LRK3pEq/view>). Загальне навантаження за ОПП, 2020 р. становить 2700 год. (90 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 510 год. або 18,8 % від загальної кількості годин. На самостійну роботу студента відведено 1290 год., що становить 47,7 % від загального навантаження. На асистентську та виробничу практики - 540 год. (18 кредитів ЄКТС); випускні кваліфікаційну роботу - 360 год. (12 кредитів ЄКТС). Навантаження в розрізі дисциплін розподілене рівномірно - від 3-5 кредитів ЄКТС. Щотижневе аудиторне навантаження – 16 (10 семестр)-18 (9 семестр) год., що унеможливорює перевантаження здобувачів. Кількість контрольних заходів (заліків, іспитів) у семестрі знаходиться в межах допустимих визначених норм.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО діє «Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1_cEMtri8-6HmaoEaQTfQXpRtz_gCgxa2/view). При реалізації ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Під час зустрічі із експертами здобувачі вищої освіти зазначили, що у них на ОПП є здобувачка, яка вчиться та працює за відповідною спеціальністю. ЕГ вважає, що для таких здобувачів доцільно створити умови, шляхом інформування їх можливостей, щодо підготовки за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ЗВО має угоди про співробітництво із низкою підприємств, які за своєю діяльністю відповідають змісту спеціальності 106 «Географія» й ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та дозволяють здобути компетентності необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОПП, 2020 р. фіксується відсутність ОК що забезпечувала б вивчення іноземної мови. ОПП передбачає вибір ОК з блоків навчального плану/ОПП та загальноуніверситетського каталогу, що не повною мірою забезпечує формування індивідуальної траєкторії здобувачам вищої освіти. Відсутність сформульованих ПРН щодо вміння працювати в команді та спілкуватися іноземною мовою (що містить стандарт вищої освіти зі спеціальності 106 «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти), тоді коли ОК, що забезпечують досягнення відповідних ПРН в освітній програмі є. Рекомендації щодо покращення якості ОПП: забезпечити можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам вищої освіти шляхом оптимізації електронного каталогу вибіркових дисциплін, який би містив вибіркові дисципліни усіх освітніх програм Університету; прискорити роботу щодо формулювання ПРН (в тому числі для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок) відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 106 «Географія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти; забезпечити інформування здобувачів щодо їх можливостей підготовки за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОПП повною мірою дозволяє досягти ПРН. Освітні компоненти включені до ОПП характеризуються структурно-логічною послідовністю їх вивчення. Виробничі практики здобувачів проходять на профільних підприємствах, що дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Варіативна складова освітньої програми є блоковою, що в цілому не може забезпечити формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Враховуючи часткову узгодженість за підкритерієм 2.4 ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» відповідає Критерію 2 з недовідками, що можна усунути за короткий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб сайті ЗВО (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80). Крім того, інформацію щодо вступу у магістратуру за ОПП, що акредитується містить веб сайт географічного факультету у вкладці «Абітурієнту» (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07abit>). Аналіз сайту приймальної комісії ЧНУ імені Юрія Федьковича, зустріч ЕГ із представниками ЗВО у фокус групах засвідчує, що правила прийому на навчання за ОПП, що акредитується оновлюються та оприлюднюються щороку. Сайт приймальної комісії ЗВО містить такі вкладки: головна, підготовка до вступу, вступ, прийом документів, вступні іспити, зарахування, правила прийому, нормативні документи. Подана інформація щодо правил прийому заяв і документів, порядок конкурсного відбору та зарахування вступників на ОПП є чіткою та зрозумілою. Вступники ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» складають іспит із географії (ваговий коефіцієнт - 0,7) та іноземної мови (ваговий коефіцієнт - 0,3). Фаховий іспит проводиться в Університеті у тестовому режимі, де кожен із вступників отримує 40 запитань трьох рівнів складності. Склад приймальної комісії оновлюється щороку й затверджується відповідно до «Положення про приймальну комісію Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=85).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми, оскільки спеціальність 106 «Географія» входить до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка (додаток 6 Правил прийому ЧНУ імені Юрія Федьковича). Веб сайт географічного факультету містить вкладку «Абітурієнту», де розміщено ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та програму фахового іспиту, яка передбачає перевірку компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 106 «Географія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (http://geo.chnu.edu.ua/res//geo/1/abitur/106_geografia._regionalnui_rozvtok_mag.pdf).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регламентуються такими нормативними документами ЗВО: «Положення про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/affqb>) та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aeudh>). Університет визнає відповідними та перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері. Ця процедура здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС. Перезарахування здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами навчальних здобутків з ОК, кількістю кредитів, інформацією про систему оцінювання. Аналіз цих документів дозволив ЕГ констатувати їх чіткість та зрозумілість в контексті визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Проте, ці документи відсутні у вкладці «Нормативні документи», що унеможлиблює їх повну доступність. Практики застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності при реалізації ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» немає. Під час роботи експертної групи гарант ОПП та ректор ЧНУ імені Юрія Федьковича запевнили, що надалі забезпечать розвиток внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності при реалізації ОПП, що акредитується.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1o0CFtXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Zoz1/view>). Прикладів практики застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на відповідній ОПП немає. За результатами зустрічі ЕГ із здобувачами ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» можна констатувати, що не всі студенти освітньої програми знають зміст поняття неформальна освіта, а також процедуру визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, враховують особливості ОПП, що акредитується. ЗВО має відповідне нормативне підґрунтя для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, а також у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Не всі здобувачі ОПП знають зміст поняття неформальна освіта, а також правила визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Рекомендації щодо покращення якості ОПП: покращити внутрішню та зовнішню академічну мобільність здобувачів ОПП; посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо інструментів та можливостей неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЗВО має відповідне документальне та інформаційне забезпечення процесу вступу на ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування», а також правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Правила прийому враховують особливості освітньої програми. Відсутність практики участі здобувачів у програмах академічної мобільності, слабка їх поінформованість щодо інструментів та

можливостей неформальної освіти дозволяють сформувати експертній групі висновок щодо відповідності даного Критерію рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aetyu>) визначено форми та методи навчання та викладання за ОПП. При цьому особливу увагу приділено формуванню студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. І це можна простежити у підході ЗВО до формування програми асистентської практики, під час якої кожен здобувач має право вільного вибору керівника практики, а також виробничої практики, для проходження якої здобувачі мають можливість вільного вибору організацій та підприємств відповідно до заключених договорів (запропоновано понад 13 баз практик). Принципи академічної свободи реалізуються під час вибору здобувачами тематики та наукового керівника магістерських досліджень, вибору регіону досліджень у ході виконання практичних занять (наприклад, ОК «Регіональна природнича географія України»). Проте, застосування блокової системи вибіркових дисциплін, на жаль, не дозволяє повної реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Методи навчання і викладання, які застосовуються при викладанні ОК обов'язкового циклу, у повній мірі відповідають цілям ОПП та забезпечують програмні результати навчання. Викладачі широко застосовують крім традиційних методів і прийомів навчання та викладання (лекція, бесіда, консультація, усне та письмове опитування, тестування), також і методи практичного спрямування – картографічний, ГІС, метод проєктів, STEM та STEAM-технології тощо; інтерактивні методи (робота в групах, мозковий штурм, займи позицію та ін.). В ЗВО проводиться моніторинг задоволеності здобувачами рівнем та якістю викладання дисциплін (<http://surl.li/affqu>); щодо свободи вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти (<http://surl.li/aeuen>); «Викладач очима студентів» (в анкеті крім запитань закритого типу, були і з запитання відкритого: «Що Ви могли б запропонувати стосовно подальшої організації в університеті Вашого навчання з використанням дистанційних технологій?», «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?», «Що найбільше не сподобалося і що можна було б змінити?»), результати яких обговорюються на засіданнях кафедри та вченої ради факультету і допомагають здійснити корекцію навчального процесу. Однак, всі надані документи від ЗВО демонструють, що в цих анкетах представлені результати опитування студентів географічного факультету, які навчаються на різних ОПП, тому ЕГ немає можливості зрозуміти, наскільки актуальними ці результати є для ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування», яка акредитується. І лише одне з представлених опитувань здійснювалось зі здобувачами ОПП, яка акредитується – анкетування щодо якості викладання курсів варіативної складової (<http://surl.li/afqyp>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про організацію освітнього процесу надається здобувачам вчасно та у повному обсязі. Графіки освітнього та навчального процесу, а також графік рубіжного контролю розробляються і оприлюднюються не пізніше як за місяць до початку навчального року і містяться у вільному доступі на сторінці географічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича (http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05edu/01graf_osv_proc). Під час зустрічей у фокус-групі з академічним персоналом викладачі зазначили, що вся необхідна інформація про зміст ОК, програмні результати навчання, критерії оцінювання, порядок і форма контрольних заходів міститься в силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін, а також повідомляється студентам на початку вивчення курсу. Під час резервної зустрічі було продемонстровано структуру і зміст окремих ОК, що підтвердило той факт, що при формуванні структури кожної ОК надається силабус навчальної дисципліни, в якому наявні критерії та політика оцінювання. Під час бесіди зі здобувачами було встановлено, що інформацію про зміст ОК та програмні результати навчання вони отримують на першому занятті з курсу, а також викладачі ознайомлюють їх з політикою та процедурою оцінювання з дисципліни. Аналіз електронних ресурсів ЗВО показав, що інформація у вільному доступі розміщена на сайті Університету на сторінках географічного факультету (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/05edu>) та випускової кафедри (<http://surl.li/affoi>), а також у електронних курсах на сайті електронного навчання ЧНУ (<https://online.chnu.edu.ua/>). Крім цього, детальну інформацію про критерії оцінювання здобувачі можуть почерпнути на стендах кафедри, де викладачі розміщують цю інформацію по своїх дисциплінах, про що інформували викладачі під час зустрічі. Силабуси та презентації освітніх компонентів загальноуніверситетського спрямування, які викладаються на програмі, розміщені на сайті ЗВО у вкладці «Навчання» (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/021commoncourses>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Органічне поєднання навчальної та науково-дослідницької діяльності під час реалізації ОПП відбувається завдяки сприятливій політиці ЗВО щодо заохочення наукової діяльності здобувачів, що відображено у «Положенні про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та «Статуті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», де серед основних принципів діяльності ЗВО визначено: «зближення та поєднання наукових досліджень і навчального процесу, збільшення науково-дослідного сегмента в діяльності університету», а серед основних завдань, які ставить перед собою ЗВО – отримання статусу науково-дослідного університету. Організаційним виявом поєднання навчальної і дослідницької діяльності здобувачів є функціонування Ради молодих вчених. Зустріч із представниками цього об'єднання, керівництвом ЗВО, а також аналіз документації дають підстави стверджувати, що в ЗВО відбувається цілеспрямована підтримка молодих науковців, яка виражається у наданні можливості безоплатного стажування здобувачам у ЗВО інших країн (понад 200 договорів), залученні їх до грантових програм («Горизонт-2020», грант Чернівецького національного університету для молодих вчених), оплаті відряджень на участь у конкурсах та олімпіадах всеукраїнського рівня, а також преміювання за високі наукові здобутки студентів, обсяги та підстави для надання якого зазначено у «Порядку використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (протокол № 10 від 2.11. 2020 р.) . Здобувачі ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» є активними учасниками наукового гуртка «Географія України», який діє при випусковій кафедрі. В рамках роботи цього гуртка систематично відбуваються наукові заходи: круглі столи, наукові конференції, семінари, обговорення проблем сучасної географічної науки, про що свідчить затверджений план роботи на 2021/2022 н. р. (<https://office.naqa.gov.ua/54ba0c59-3fcc-43df-880d-7068744c139a>). Здобувачі Колосівський Н. та Захарчук І. мають спільні публікації з науковим керівником у фахових українських журналах, які входять до категорії «Б». Здобувачі Кисіль Р., Микитюк В. та Колосівський Н. брали участь у конкурсах студентських наукових робіт у м. Переяславі-Хмельницькому з 2018 по 2021 рр. і неодноразово здобували призові місця. Здобувачі ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» беруть активну участь у щорічних наукових конференціях, які проводяться на географічному факультеті ЧНУ (<http://surl.li/afyib>). Аналіз спілкування з роботодавцями дає можливість відзначити залучення здобувачів до науково-дослідницької діяльності під час проходження виробничої практики та у рамках наукової співпраці кафедри із ОТГ та природоохоронними об'єктами (НПП «Вижницький»), а саме: до картографування територій, створення туристичних маршрутів, обґрунтування меж території національного природного парку.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У Положенні «Про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view) та «Положенні про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aeuaq>) вказано на те, що процедура оновлення освітніх програм, робочих програм ОК, кваліфікаційних екзаменів, практик, повинні здійснюватись не рідше, ніж один раз на рік, а за потреби (поточні зміни у законодавстві, новинки /відкриття (асортимент, технології, техніка); наукові дослідження у певній галузі; інформація) – і частіше. Аналіз силабусів та робочих програм ОК, а також спілкування у фокус-групі з академічним персоналом підтвердили, що викладачі, які викладають на ОПП вносять зміни до змісту і структури ОК, відповідно до сучасних змін та новітніх досягнень в географічній науці та за результатами наукового стажування. Зокрема, відповідно до результатів стажування доц. Заячука М.Д. у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди» у ОК «Основи просторового планування» у темі 5 «Методологія планування регіонального розвитку в Україні» доповнено змістові лінії в напрямі аналізу та оцінки ризиків і проблем планування. Застосування цифрових технологій у викладанні та відображення новітніх методів географічного моделювання відображено у 1 модулі ОК «Моделювання й прогнозування розвитку регіонів України і ГС» (доц. Заблотовська Н.В.) Стажування в університеті м. Білосток (Польща) доц. Косташука І.І. сприяло вдосконаленню 2 модуля ОК «Методика викладання у вищій школі» завдяки запровадженню вивчення новітніх педагогічних методів та прийомів, інтерактивних методів під час викладання географічних дисциплін, STEM та STEAM-технологій, застосування методу «портфоліо». В ОК «Сучасні концепції регіонального розвитку та раціонального природокористування» (проф. Джаман В.О.) навчальний елемент «Екологічні проблеми регіонального розвитку України» замінено на «Методологічні засади, цілі та завдання концепції державної екологічної політики», а також зміст елементу «Оцінка сучасного розміщення галузей господарства та ефективності управління регіональним розвитком в Україні в умовах стратегії сталого і збалансованого розвитку» удосконалено та змінено на «Концепція збалансованого (сталого) розвитку – шлях до збереження суспільства. Стратегія сталого розвитку України» відповідно до нових концепцій та парадигм регіонального розвитку. ЕГ пересвідчилась під час перегляду наповнення ОК у системі Moodle, що впровадження форм дистанційного навчання дало змогу НПП оновити зміст та структуру електронних курсів відповідно до новітніх тенденцій у цифрових технологіях. Цьому сприяло проходження викладачами університетського онлайн-курсу «Основи користування Moodle», що підтверджено наданими сертифікатами (Заячук М.Д., Заблотовська Н.В., Косташук І.І., Джаман В.О.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Основні засади освітньої та наукової діяльності ЗВО на засадах інтернаціоналізації, сформульовані у «Стратегії інтернаціоналізації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Strategy.pdf>), де визначено цілі стратегії інтернаціоналізації ЗВО, механізми

сприяння інтернаціоналізації навчання та викладання, особливості розширення та оптимізації структур підтримки міжнародних досліджень, визначено вектори міжнародної співпраці, контакти та ключові регіони міжнародної діяльності ЗВО. У «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Academic%20Mobility_2019.pdf) встановлено процедуру участі та зарахування результатів навчання здобувачів, які беруть участь у програмах академічної мобільності (в тому числі й міжнародної), а також права та обов'язки всіх сторін, які забезпечують академічну мобільність здобувачів. Зустрічі із адміністрацією ЗВО, а також керівництвом географічного факультету, викладачами та здобувачами освіти дозволяють зробити висновок про активну роботу ЗВО щодо інтернаціоналізації всіх основних напрямків своєї діяльності. Сприятливим фактором посилення міжнародної академічної мобільності викладачів та здобувачів слугує заключення понад 200 договорів із зарубіжними ЗВО, які дають можливість представникам ЧНУ брати участь у безкоштовних програмах стажування, навчання. Цьому сприяє також активна інформаційна політика ЗВО щодо міжнародної діяльності – на сайті університету у вільному доступі оприлюднена інформація щодо міжнародних конкурсів, грантів, програм навчання та стажування. Здобувачі, які навчаються за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» є членами Європейської асоціації географів EGEA (<http://surl.li/affum>), вони активно залучаються до участі в лекціях, які проводять фахівці інших країн (бінарна лекція «Аналіз даних у Arcgis», О. Сміт, Університет штату Делавер, США). Викладачі, які здійснюють викладання на ОПП, пройшли міжнародні стажування: доц. Косташук І.І. пройшов стажування на тему: «Teaching and research in a contemporary university: challenges, solutions and perspectives» у м. Білосток (Польща), 2021 р.; та тему: «Pedagogical, excellence of teachers in biology, ecology, geography, geology, chemistry and physics» в Університеті природничих наук у Любліні (Польща), 2020 р. Проф. Джаман В.О. здійснює редакційну діяльність в зарубіжному виданні з фаху - «Slupskie Prace Geograficzne» (Польща, м.Слупськ). НПП беруть активну участь в міжнародних конференціях та публікуються у міжнародних журналах (<http://surl.li/affvw>), що підтверджується наданими сертифікатами та інформацією у CV викладачів на сторінці кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Реалізація освітніх програм у ЗВО побудована на засадах академічної свободи. Форми організації освітнього процесу та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених у ОПП цілей. Інформація щодо організації і реалізації навчального процесу подається здобувачам своєчасно і в повному обсязі. Викладачі дбають про оновлення освітніх компонентів, робочих програм та силабусів відповідно до новітніх тенденцій розвитку географічної науки. Здобувачі мають можливість поєднувати навчальну та дослідницьку діяльність, навчаючись за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Проведене анкетування здобувачів щодо якості викладання ОК, свободи вибору освітніх компонентів, на жаль, не дає можливість зрозуміти наскільки актуальними ці результати є для ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування», яка акредитується. Блокова система вибіркових дисциплін не сприяє оптимальному формуванню індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів. Значна кількість договорів про співпрацю між ЗВО та зарубіжними і вітчизняними університетами дає можливість стимулювати міжнародну діяльність здобувачів, однак студенти, які навчаються за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» у програмах академічної мобільності участі не брали. Рекомендації щодо покращення якості ОПП: для подальшого моніторингу рівня та якості викладання на ОПП рекомендовано здійснювати опитування здобувачів у розрізі освітньої програми; забезпечити можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам вищої освіти завдяки створенню єдиного загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін; стимулювати та активізувати участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Принципи академічної свободи та форми реалізації освітнього процесу, а також різноманітність методів навчання та викладання дозволяють у певній мірі формувати власну освітню траєкторію здобувачам, які навчаються за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування». Однак недосконалий механізм опитування здобувачів щодо змісту і якості навчального процесу, блокова система вибіркових компонентів а також незалученість здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності дозволяє експертній групі сформулювати висновок щодо відповідності даного Критерію рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (розділ VI. «Контрольні заходи та система оцінювання в організації освітнього процесу») (<http://surl.li/aeuhx>) та додатку до нього (<http://surl.li/affvy>) та «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/affwi>) встановлено процедуру, форми та критерії оцінювання контрольних заходів здобувачів ЗВО. В затверджених документах містяться форми та рекомендації з питань організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти, в тому числі й із застосуванням дистанційних технологій навчання. Аналіз спілкування зі здобувачами, які навчаються за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» дає можливість стверджувати, що контрольні заходи є прозорими та чіткими. Детальну інформацію про критерії оцінювання, а також про види, форми та методи контролю знань, розподіл балів, які отримують студенти за вивчення кожної конкретної теми у рамках курсу, здобувачі можуть отримати із силабусів та робочих програм дисциплін, які розміщені у вільному доступі на сайті географічного факультету та на сторінці кафедри (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines/40reg_rozv_mag). Під час спілкування із здобувачами було з'ясовано, що студенти дуже задоволені використанням системи Moodle, завдяки якій вони можуть миттєво ознайомитись із оцінками за тести та контрольні роботи. Було зазначено, що будь-яку інформацію щодо контрольних заходів та оцінювання здобувачі можуть отримати у ході спілкування із викладачами та деканатом у будь-яких час. На сайті географічного факультету наявний розклад рубіжного контролю з датами проведення на I семестр 2021/2022 н. р. Спілкування з викладачами підтвердило, що із критеріями оцінювання, розподілом балів та формами контролю вони ознайомлюють здобувачів на початку вивчення курсу. В умовах дистанційного навчання ця інформація міститься також і в електронних курсах.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Визначена у ОПП форма атестації (публічний захист кваліфікаційної роботи) відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Процедура і форма атестації, особливості формування екзаменаційних комісій та процедури розгляду апеляцій регламентуються «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/affxt>). Атестація випускників за ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» здійснюється у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра. На написання випускної кваліфікаційної роботи передбачено 12 кредитів ЄКТС. Оцінювання роботи відбувається за 100-бальною шкалою. При визначенні оцінки випускної кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Якщо студент не з'явився на захист із поважної причини що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту кваліфікаційної роботи. При отриманні незадовільної оцінки під час захисту, здобувач отримує довідку встановленого зразка і відраховується з університету. Однак, у ЗВО діє механізм повторного захисту кваліфікаційної роботи після отримання незадовільної оцінки - при умові докорінного доопрацювання, або заміни теми дослідження. У такому разі здобувач має право захисту наукової роботи у наступному навчальному році. За ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» атестація здобувачів (захист кваліфікаційної роботи) ще не здійснювалась.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури проведення контрольних заходів у ЗВО регулюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (розділ VI. «Контрольні заходи та система оцінювання в організації освітнього процесу») (<http://surl.li/aeuhx>) та додатку до нього (<http://surl.li/affvy>) та «Положенням про контроль та систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/affwi>) норми яких є прозорими, чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Під час спілкування зі здобувачами, які навчаються за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» було встановлено, що процедура здійснення та критерії оцінювання контрольних заходів є зрозумілими для них. Було зазначено, що конфліктних ситуацій при здійсненні контрольних заходів не виникало. В умовах дистанційного навчання для забезпечення навчального процесу, а також оцінювання активно залучена онлайн платформа Moodle, викладачі та здобувачі відзначили переваги використання цієї платформи. У випадку виникнення конфлікту щодо об'єктивності оцінювання рівня знань здобувачі освіти

мають право на апеляцію, що детально розкрито у «Положенні про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aeufa>) . Врегулювання конфліктних ситуацій відбувається за допомогою «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVk/view>) Повторне проходження контрольних заходів і оскарження результатів оцінювання регулює «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aeuhx>) , відповідно до якого здобувачі, які отримали під час семестрового контролю незадовільні оцінки, мають право ліквідувати академічну заборгованість у визначені терміни до початку семестру (наступного навчального року). Відповідно до нормативних документів ЧНУ здобувачам дозволяється 2-разове перескладання іспиту та відпрацювання окремих тем до закінчення модулю. Усі дані щодо повторного проведення контрольних заходів зазначаються на сайті географічного факультету. На момент здійснення акредитації викладацький склад та здобувачі не мали прецедентів щодо конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедури, стандарти та політика дотримання академічної доброчесності відображені у «Етичному кодексі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Правилах академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», а також у «Положенні про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Всі ці документи є прозорими та оприлюднені на офіційному сайті ЧНУ у вкладці «Академічна доброчесність» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/akadem_dobr) . У ході бесіди з адміністрацією ЗВО, представниками деканату географічного факультету та зі здобувачами було встановлено, що у ЗВО існує спеціальний відділ запобігання плагіату, де здобувачі можуть безкоштовно проводити перевірки своїх наукових напрацювань на платформі Unicheck. Ця ж система дозволяє здійснювати моніторинг плагіату під час процедур поточного оцінювання завдань, які здобувачі виконують на платформі Moodle. Під час спілкування у фокус-групі зі здобувачами було встановлено, що вони добре розуміють зміст поняття «академічна доброчесність» та його складові - плагіат, самоплагіат, списування, фальсифікація тощо, та добре поінформовані про особливості відповідальності за її порушення у ЗВО. Також здобувачі підтвердили, що у них регулярно відбувається опитування щодо академічної доброчесності та задоволені здобувачів рівнем та якістю викладання ОК, які здійснюються деканатом у анонімній формі. Також було підтверджено, що НПП володіють інформацією про персональну відповідальність у випадку порушення правил академічної доброчесності. Цьому сприяє, у значній мірі, популяризація традицій академічної доброчесності у ході реалізації заходів – тренінгів («Академічна доброчесність: теорія та практика»), тематичних зустрічей, у які залучаються як викладацький склад, так і здобувачі (http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/072akad_dobr). Результати впровадження принципів та правові аспекти академічної доброчесності обговорюються на рівні вченої ради університету та факультету. Постійною комісією з академічної доброчесності було розроблено план заходів з популяризації академічної доброчесності у ЧНУ імені Юрія Федьковича на 2020-2021 рр. (<http://surl.li/affzk>) .

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В ЗВО наявна програма з запобігання академічного плагіату - Unicheck, що дозволяє безкоштовно для здобувачів підтримувати високий рівень академічної доброчесності, здійснювати перевірку на наявність плагіату магістерських досліджень. Використання онлайн платформи Moodle для контакту здобувач-ЗВО дозволяє пришвидшити процедуру контролю наукових робіт, публікацій тощо. Як позитивну практику варто відзначити популяризаційні заходи щодо реалізації політики академічної доброчесності у ЗВО, у які залучаються НПП та здобувачі. Окремі викладачі ОПШ застосовують метод QR-кодування тестових завдань для здобувачів для досягнення більшої неупередженості під час процедури оцінювання результатів (Костацук І. І.)

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В відомостях про самооцінювання освітньої програми було зазначено, що в ЧНУ імені Юрія Федьковича розроблена тестова версія онлайн-розкладу, де міститься інформація щодо організації навчання та підготовки до заліково-екзаменаційної сесії (<http://surl.li/affwm>). Однак, на жаль, на даний момент студенти і викладачі не можуть ознайомитись із розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційної сесії, на що варто звернути увагу факультету, особливо в умовах дистанційного та змішаного навчання. Рекомендації щодо покращення якості ОПШ: створити доступ до електронного розкладу занять та розкладу заліково-екзаменаційної сесії на відповідному онлайн-ресурсі ЧНУ імені Юрія Федьковича та на веб сайті географічного факультету.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які відображені у відповідних нормативних документах Університету. У ЗВО часто відбуваються популяризаційні заходи щодо дотримання правил академічної доброчесності, у які залучають здобувачів та викладачів. Постійною комісією з академічної доброчесності було розроблено план заходів з популяризації академічної доброчесності у ЧНУ імені Ю. Федьковича. Інформація щодо критеріїв та процедури оцінювання, форми контрольних заходів є чіткою, прозорою та доступно для здобувачів вищої освіти. З нею можна познайомитись в силабусах навчальних дисциплін, робочих програмах та на першому занятті від викладача, а також вона оприлюднена в кожному електронному курсі в системі Moodle. ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» за Критерієм 5 в цілому корелює із якісними характеристиками. Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію і легко можуть бути виправлені ЗВО. Це дозволяє експертній групі сформулювати висновок щодо відповідності даного Критерію рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Спілкування з академічним персоналом дає підстави стверджувати, що до викладання на ОПП залучаються НПП з науковим ступенем і вченим званням, що відповідає цілям затвердженої освітньої програми. Аналіз бесіди з НПП, а також таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» засвідчує, що їх академічна та професійна кваліфікація відповідає освітнім компонентам ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування», вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та ІРН. Наукові публікації викладачів ОПП та їх стажування загалом відповідають дисципліні, яку вони читають. Відповідність професійної кваліфікації НПП, які викладають обов'язкові ОК за ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» підтверджується наявністю не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection (Піч І.І., Костащук І.І., Джаман В.О., Заячук М.Д., Манютіна О.І.); наявністю виданих підручників (навчальних посібників) або монографій (Джаман В.О., Костащук І.І., Заячук М.Д.); наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня Джаман В.О.); захист дисертації на здобуття наукового ступеня (Костащук І.І.); участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (Джаман В.О., Заячук М.Д., Костащук І.І.); виконання функцій головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах (Джаман В.О.); робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта НАЗЯВО (Заячук М.Д.); наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультативних, та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій (Заячук М.Д., Заблотовська Н.В., Джаман В.О.); керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (Костащук І.І., Заячук М.Д.); керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком (Костащук І.І.); діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях (Манютіна О.І., Заячук М.Д., Джаман В.О., Костащук І.І., Заблотовська Н.В.). У ході спілкування з НПП, які реалізують ОПП було встановлено, що всі вони мають публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, були учасниками вітчизняних і закордонних стажувань, мали виступи на всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях, що підтверджено відповідними сертифікатами, а також досвід практичної роботи за спеціальністю більше п'яти років. До викладання за ОПП залучаються НПП географічного факультету та інших факультетів ЗВО.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору НПП, які викладають на ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» відбувається на засадах відкритості та прозорості, відповідно до «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/affzt>). Під час проведення конкурсу враховується рівень професіоналізму НПП та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП. Щорічно у ЗВО відбувається рейтингування

викладачів, яке дає можливість оцінити активність кожного НПП у науковій, методичній, освітній, міжнародній та виховній діяльності. Критерії рейтингування та алгоритм нарахування балів за кожним критерієм, а також анкети для НПП у статусі професора, доцента або асистента відображені у «Колективному договорі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2017-2020 роки» (<http://surl.li/aeujr>). ЗВО щорічно оприлюднює результати рейтингування на сайті (<http://surl.li/afkvn>). Під час спілкування з керівництвом та менеджментом ЗВО і начальником відділу кадрів було встановлено, що результати рейтингування враховуються під час заключення трудових строкових договорів. Під час зустрічей з академічним та адміністративним персоналом, представниками деканату географічного факультету встановлено, що конкурсний відбір викладачів проводиться на засадах прозорості, відкритості, гласності, об'єктивності та неупередженості. Зокрема, НПП підтвердили, що під час процедури проходження конкурсу на заміщення вакантних посад, кожна кандидатура проходить обговорення на засіданнях кафедри та на раді факультету з питань придатності викладання конкретних ОК. Також викладачі підтвердили той факт, що результати рейтингування впливають на термін підписання трудових договорів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час роботи експертної групи встановлено факт залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу на етапі його планування, організації та реалізації. Під час зустрічі з гарантом, проектною групою, здобувачами, представниками роботодавців, було встановлено, що роботодавці безпосередньо залучені до ради стейкхолдерів та роботодавців, яка діє при географічному факультеті. Вони брали активну участь у розробці (представники роботодавців входять в склад проектної групи ОПП – Брижак П.М., Чубрей Ю.Г.) та оновленні ОПП. ЗВО має укладені договори про співпрацю з потенційними роботодавцями. Представники роботодавців, які залучені до реалізації ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» представляють підприємства/установи, які потребують фахівців у сфері територіального планування та регіонального розвитку, адміністративного функціонування ОТГ, а також управління природоохоронними територіями, і в подальшому можуть працевлаштувати випускників ОПП, про що було підтверджено у ході спілкування у фокус-групі роботодавців. Більшість з них прагне залучати здобувачів ОПП для проходження виробничих практик, а окремі з представлених підприємств вже є місцями працевлаштування для випускників географічного факультету ЧНУ (НПП «Вижницький», Управління державного агентства рибного господарства у Чернівецькій області). ЗВО залучає представників роботодавців і до реалізації освітнього процесу – Стратій В.І. (НПП «Вижницький») та Брижак П.М. (Чернівецька обласна рада) брали участь у проведенні бінарних лекцій для здобувачів ОПП, що відображено на сторінці новин географічного факультету (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/010news>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО активно залучає професіоналів-практиків та роботодавців до проведення бінарних лекцій, тренінгів, конференцій та семінарів. Зокрема бінарні лекції проводились: за участі Чернівецького міського голови Каспрука О., на тему: «Основи міського планування» з навчальної дисципліни «Основи просторового планування» (<http://surl.li/afkud>); за участі начальника інспекції державного архітектурно-будівельного контролю Чернівецької міської ради Пижівського С. на тему: «Система просторового планування в Україні. ДБН з дисципліни «Основи просторового планування» (<http://surl.li/afkui>); за участі провідного консультанта з питань геопросторової інформації в галузі дослідження інформаційних технологій кіберінфраструктури, ад'юнкт-доцента кафедри прикладної економіки та статистики в Університеті штату Делавер США Сміт О. відбулася бінарна лекція з курсу «Прикладні ГІС» на тему: «Аналіз даних у Arcgis» (<http://surl.li/affur>); за участі члена робочої групи, радника голови Чернівецької обласної ради Брижака П. з навчальної дисципліни «Управління міським розвитком» на тему: «Особливості міського та регіонального розвитку в умовах ОТГ: управління та формування бюджету». (<http://surl.li/afkun>). Однак зустрічі з роботодавцями та представниками адміністрації ЗВО, деканату географічного факультету підтвердили, що на умовах сумісництва представники від експертів галузі та роботодавців до проведення аудиторних занять не залучаються.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, у чому експерти мали можливість переконатись, ознайомившись із нормативними документами («Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aeuhf>)) та у ході бесід у фокус-групах із представниками керівництва та адміністрації університету, із академічним персоналом та представниками деканату географічного факультету. НПП на даній ОПП систематично проходять процедури підвищення кваліфікації відповідно до Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на п'ять років та поточний рік. Спілкування у фокус-групі з викладачами ОПП дало підтвердження тому, що кожен з них обирає для себе різні форми підвищення кваліфікації - стажування, тренінги, семінари, вебінари, діяльність у структурах МОН та НАЗЯВО. Викладачі ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» брали активну участь в міжнародних стажуваннях та тренінгах (Костащук І. І., Джаман В.О., Заячук М.Д.), що підтверджено наданими сертифікатами та інформацією на сторінці кафедри у CV

викладачів. Проф. Джаман В.О. брав участь у тренінгу «Система забезпечення якості освіти України» (<http://surl.li/affuw>) . Сприяє професійному розвитку викладачів проходження стажувань у інших ЗВО України відповідно до укладених договорів про співпрацю між ними та ЧНУ імені Юрія Федьковича (НПП кафедри проходили стажування у Львівському національному університеті імені Івана Франка, Одеському національному університеті імені Іллі Мечнікова) . Докладна інформація про проходження стажування викладачами кафедри та їх участь у різноманітних тренінгах та семінарах, міститься у їх CV (<http://surl.li/affso>) . Сприяє професійному зростанню викладачів і продумана інформаційна політика ЗВО – на офіційному сайті у вільному доступі міститься інформація про міжнародні стажування (в тому числі й на безоплатній основі), гранти, конкурси, в яких можуть прийняти участь НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Зустрічі із керівництвом ЗВО та представниками академічного персоналу підтвердили, що в ЧНУ імені Юрія Федьковича діє система матеріального заохочення викладачів, яка регламентується Статутом (<http://surl.li/aetsm>), Колективним договором (<http://surl.li/aeujr>), в яких чітко прописані критерії матеріального стимулювання та виплат премій за конкретні досягнення в науковій та педагогічній діяльності. В ЗВО існує практика матеріального преміювання кращих кафедр відповідно до рейтингу НПП. В останні три роки випускова кафедра входить в рейтинг кращих кафедр університету. У ході спілкування із НПП та деканатом географічного факультету було встановлено, що відповідно до високих показників рейтингування надаються додаткові цільові ставки на кафедру та здійснюється преміювання викладачів. Спілкування з викладачами підтвердило, що крім матеріального стимулювання за високі досягнення у сфері освіти і науки НПП нагороджували грамотами, подяками різного рівня. Так, гарант ОП Заячук М.Д. - нагороджений Подякою МАН України (2019р), Почесною грамотою Чернівецької ОДА (2019р), Подякою Чернівецької облради (2021р); Джаман В.О. - Почесною відзнакою Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною» (2019р), Почесною відзнакою Чернівецької ОДА «На славу Буковини» (2019р), відзнакою Чернівецької ОДА «100 років Буковинському віче» (2018р); Костащук І.І. - Почесною грамотою Чернівецької облради (2019р), Подякою Національного центру «МАН України» (2020р), Почесною відзнакою Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною» (2020р), Почесною грамотою Національного центру «МАН України» (2021р). (Заячук М. Д., Джаман В. О., Костащук І. І.), інформація про нагородження і відзнаки міститься у CV викладачів (<http://surl.li/affso>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В ЗВО діє система матеріального заохочення викладачів за вагомі здобутки у сфері наукової та освітньої діяльності, в основі якої лежить система рейтингування НПП. Викладачі та здобувачі мають можливість проходити стажування та брати участь в навчальних програмах зарубіжних ЗВО, в тому числі в багатьох з них на безоплатній основі. Сприяє професійному зростанню викладачів і продумана інформаційна політика ЗВО – на офіційному сайті у вільному доступі міститься інформація про міжнародні стажування (в тому числі й на безоплатній основі), гранти, конкурси, в яких можуть прийняти участь НПП. Процедура конкурсного відбору НПП, які викладають на ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» відбувається на засадах відкритості та прозорості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На умовах сумісництва представники експертів галузі та роботодавців до навчального процесу не залучаються. Рекомендації щодо покращення якості ОП: варто посилити публікаційну активність у виданнях, які входять до переліку фахових видань України; ЗВО доцільно знайти можливості залучення роботодавців до навчального процесу на постійній основі та на умовах сумісництва.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В ЗВО діє позитивна практика матеріального стимулювання за освітні та наукові досягнення НПП та кафедр, відповідно до результатів рейтингування, яке проводиться щорічно. Крім цього сприятливим фактором для професійного зростання викладачів слугують широкі можливості, які надає ЗВО: доступ до безкоштовних видань з фаху у бібліотеці ЧНУ імені Юрія Федьковича, сприятлива інформаційна політика щодо участі у різноманітних

грантах та конкурсах, можливості проходження безкоштовного стажування у зарубіжних ЗВО-партнерах ЧНУ тощо. При реалізації ОПП доцільно знайти можливості залучення роботодавців до навчального процесу на постійній основі чи на умовах сумісництва. Загалом аналіз матеріалів документів та бесід у фокус-групах дозволяє зробити висновок про те, що ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Демонстрація матеріально-технічного забезпечення відбулася завдяки прямій трансляції Zoom та відеофайлам, наданим експертній групі. Загалом, Університет є історичною будівлею, складається з кількох корпусів, має свій дендропарк на території, охорону, спортивну залу та майданчики, потужну та старовинну бібліотеку тощо. Географічний факультет в цілому та кафедра зокрема забезпечені кількома великими (лекційними) аудиторіями, які обладнані мультимедійною технікою, вільним доступом до мережі Інтернет. Експертній групі були продемонстровані комп'ютерні класи, де студенти під час очних занять та поза ними можуть виконувати практичні та лабораторні роботи (<blob:https://office.naqa.gov.ua/6dec63d-a38e-4950-abfa-2add0add52f3>). У процесі онлайн-спілкування та аналізу наданих на запит документів, експертна група засвідчує, що фінансові ресурси Університету загалом та факультету зокрема є високими, наприклад: студенти працюють із використанням ліцензійного програмного забезпечення ArcGis Desktop 10.2, (<blob:https://office.naqa.gov.ua/1fa00ee6-eb23-437e-a9e3-7ad9210c82ae>). Під час онлайн-трансляції було також продемонстровано загальний стан приміщень, наявність інформаційних стендів, протипожежних заходів тощо. У відеоматеріалах, що були надані експертній групі розміщено кілька відео: загалом про історію та сучасний стан Університету, стан спортивних майданчиків і залів, бібліотека та їдальня. Бібліотека має банк кваліфікаційних робіт та забезпечує їх перевірку на наявність текстових запозичень, а також достатню кількість видань, що відповідають змісту ОПП та використовуються студентами при написанні кваліфікаційних робіт, підготовки до занять, (<blob:https://office.naqa.gov.ua/651ec73c-1a2a-435e-803c-efbebo7cdfd5>). На запит експертної групи було надано список видань, що передплачувала бібліотека у 2020 та 2021 рр (<blob:https://office.naqa.gov.ua/5c80ccf4-db6d-4567-ad6c-232ed839250f> , <blob:https://office.naqa.gov.ua/67a6cb68-908a-41b1-97a4-4a7602a93f04>). Ознайомившись з матеріалами, експертна група прийшла до висновку, що Університет загалом та факультет зокрема, забезпечують всі потреби здобувачів та інших стейхолдерів. Під час спілкування зі здобувачами, було підтверджено їх високий рівень задоволеності матеріально-технічними ресурсами факультету та Університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЧНУ імені Юрія Федьковича є безоплатним, про що свідчить демонстрація бібліотечних ресурсів, де чітко вказано, що кожен учасник освітнього процесу може користуватись ресурсами бібліотеки та електронною системою для перевірки щодо наявності текстових запозичень безкоштовно (<blob:https://office.naqa.gov.ua/3a5a4143-439b-43f9-a77e-3ce22c750631>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, було також підтверджено, що всі послуги, як освітні (навчальні) так і розважальні (спортивні зали, спортивні майданчики) можна відвідувати безкоштовно. Під час спілкування з викладачами також було визначено, що, наприклад, перевірка на наявність академічного плагіату у збірниках та виданнях здійснюється на безоплатній основі. Функціонує студентський простір «Екватор» для комфортного і продуктивного проведення вільного часу студентами. Під час проведення експертизи ОПП та Університету загалом, експертна група не виявила послуг, які б надавались на платній основі учасникам освітнього процесу окрім навчання за контрактом, оплати за проживання у гуртожитку та відвідування екскурсій (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/recvizut>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність життя та здоров'я здобувачів вищої освіти зокрема та всіх учасників освітнього процесу загалом регламентується Статутом Університету та Правилами внутрішнього трудового розпорядку. Таким чином з боку ЗВО забезпечуються нешкідливі умови праці, протипожежна безпека тощо, а з боку здобувачів та викладачів - дотримання вимог з охорони праці, техніки безпеки, тощо. На початку кожного навчального року на географічному факультеті проводиться інструктаж щодо дотримання правил техніки безпеки (на лабораторних і практичних заняттях). Перед проходженням практик такі інструктажі проводяться окремо. Під час огляду матеріально-технічної бази, експертній групі показали стенд з протипожежної безпеки та наявність вогнегасників у кожному навчальному приміщенні. Щодо психологічної допомоги, то її безоплатно можуть отримати як студенти так і співробітники Університету у Соціально-психологічному центрі (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/040_sots_psykh_tsentr) відповідно до Положення про роботу цього центру

(https://drive.google.com/file/d/1KQUVI-1EiHFL4vBiU5AjTrGYN_6Dp7ia/view). Під час карантинних обмежень навчальні приміщення оснащені всіма необхідними санітарно-епідеміологічними засобами (санітайзерами тощо). На базі Університету працює тимчасовий пункт вакцинації ([http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news&data\[5012\]\[id\]=15278](http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news&data[5012][id]=15278)).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти надає освітню підтримку здобувачам забезпечуючи наявність необхідних для навчання ліцензійних програм, матеріально-технічного забезпечення, силабусів, робочих програм дисциплін у вільному доступі. Організаційна та інформаційна підтримка здійснюється завдяки наявності та оновлення новин на веб сайті Університету і географічного факультету. Веб сайт містить актуальну інформацію щодо представників адміністрації факультету та кафедри (електронні пошти і контактні телефони). Наразі найбільш популярним є онлайн формат спілкування та комунікації, який здійснюється через групи у соціальних мережах на різних рівнях, зокрема Viber-групи / Telegram-групи: студенти-куратор, студенти-деканат, студенти-студентське самоврядування тощо. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група пересвідчилась, а здобувачі підтвердили високу функціональність та ефективність таких груп та консультування. Щодо соціальної підтримки, то здобувачі відзначили можливість отримання матеріальної допомоги від профспілкової організації у разі виникнення такої необхідності, а також заохочення у вигляді додаткових балів для підвищення рейтингу та отримання стипендії тощо. Загалом під час спілкування експертної групи із здобувачами вищої освіти зафіксовано їх задоволеність рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки з боку Університету та факультету. Ця інформація відображена у результатах опитувань під час проведення моніторингу якості освіти (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0910put_vdosk/02stud).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти створює достатні умови для осіб з особливими потребами ще на етапі вступної кампанії, спираючись на пункт 7.4. Правил прийому до ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://vstup.osvita.ua/doc/files/2020/receptionRule/61.pdf>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в університеті» особи з особливими освітніми потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, на супровід та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, що забезпечується відповідно до «Порядку супроводу». Супровід осіб з особливими освітніми потребами здійснюється працівниками ЗВО. Комфортність навчання для осіб з особливими потребами забезпечується розміщенням аудиторій факультету на першому поверсі корпусу. Експертна група під час огляду матеріально-технічного забезпечення пересвідчилась у наявності особи, яка в разі необхідності може надати супровід. Під час спілкування з адміністрацією Університету було зазначено, що ЧНУ імені Юрія Федьковича планує закупівлю пандусів. Під час спілкування з адміністрацією географічного факультету ЕГ переконалась у їх готовності обладнати місця в гуртожитку для осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачів з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою «Регіональний розвиток і просторове планування» немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЧНУ імені Юрія Федьковича регламентована «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу», де зазначені такі речі як: система та способи запобігання і профілактики конфліктів в Університеті, способи розв'язання конфліктних ситуацій тощо. Позитивною практикою є розроблення Етичного кодексу ЧНУ імені Юрія Федьковича та створення комісії з питань етики та академічної доброчесності, функціонування Скриньки довіри, про що безпосередньо зазначали здобувачі та студентське самоврядування під час спілкування з експертною групою. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти, експертною групою зафіксовано недостатню їх обізнаність щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. Експертна група радить створити короткий алгоритм вирішення таких ситуацій та оприлюднити його на офіційних ресурсах ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних та позитивних сторін ОПП експертна група відносить достатньо потужне матеріально-технічне забезпечення, а саме наявність ліцензійних програм, старовинної бібліотеки, новітнього освітнього студентського

простору «Екватор» тощо. В ЗВО при реалізації ОПП забезпечено повний безоплатний та безперешкодний доступ до інфраструктури Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час спілкування зі студентами експертна група відмітила їх не високу обізнаність алгоритму врегулювання конфліктних ситуацій. Рекомендації щодо покращення якості ОПП: створити, оприлюднити та забезпечити доступність документу та алгоритму вирішення конфліктів (в т.ч. пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У контексті Критерію 7 ОПП загалом має рівень відповідності В, оскільки фінансові та матеріальні ресурси ЧНУ імені Юрія Федьковича дозволяють забезпечити реалізацію ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування». ЗВО забезпечує безоплатними послугами, включаючи перевірку на наявність академічного плагіату, безпечність та доступність освітнього середовища, підтримку здобувачів у різних сферах діяльності, а визначені експертною групою слабкі сторони, такі як недостатня обізнаність здобувачів вищої освіти щодо вирішення конфліктів, може бути виправлена найближчим часом шляхом укладання та оприлюднення простого алгоритму.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регламентуються: «Статутом ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/oV1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWslX3BVdTRSMWoxUj1Nb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>), а саме у розділі 8 «Освітній процес та його учасники» у п.4 серед основних процедур і заходів, які регламентують систему забезпечення якості освітньої діяльності зазначено «здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм». «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» визначає порядок розроблення та впровадження ОПП, порядок моніторингу та удосконалення ОПП у процесі їх реалізації та єдиний зразок оформлення пояснювальної записки до ОПП та самої ОПП. В цих правилах також чітко подана роль ЗВО на етапі ухвалення рішення про відкриття або перегляд програми, гаранта як особи, яка відповідає за її якість та наповненість, роль студента та роботодавця, як споживача та стейкхолдера, що також має можливість вносити свої пропозиції до ОПП. Кожна ОПП проходить перегляд, який має бути відкритим для всіх учасників освітнього процесу, а його результати обговорені на Вчені раді факультету та оприлюднені на офіційних джерелах. Освітні програми переглядаються по мірі необхідності, але не рідше одного разу на 4 роки. Окрім оновлення ОПП, ЗВО приділяє значну увагу оновленню робочих програм дисциплін, кваліфікаційних екзаменів, практик тощо. Зміни, що відбулись в ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» більшою мірою вмотивовані спрямованістю ОПП на потреби роботодавців та студентів, оскільки згідно з таблицею змін (<http://surl.li/affit>) найвагоміші пропозиції надійшли саме від цих стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час аналізу розміщених на сайті ЗВО результатів анкетувань (для студентів) щодо удосконалення роботи кафедри було виявлено проведення таких опитувань щодо: протидії корупції, свободи вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти, «Викладач очима студентів», «Задоволеності методами навчання і викладання», свободи вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти, якості задоволеності освітнім процесом. Всі ці опитування проводились серед студентів кафедри та факультету, проте не окремо за ОПП, яка акредитується. За ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» розміщені результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості задоволеності освітнім процесом. На запит експертної групи щодо вибірки результатів анкетувань за ОПП яка акредитується, ЗВО надав відповідь (blob:<https://office.naqa.gov.ua/oc31aaf9-9133-4ado-822b-83a5618eca5e>), яка, в свою чергу, не розкриває дане питання. Під час онлайн зустрічі зі студентами експертна група пересвідчилась у

тому, що вони активно залучені до періодичного перегляду ОПП та мають можливість висловити свої пропозиції різними шляхами (письмово, через сайт, озвучити усно) та є реальні підтвердження внесення таких змін студентами, а саме здобувач Н. Колосівський запропонував внесення навчальної дисципліни «Іноземна мова для управлінців», що й було зроблено (відповідно до навчального плану). Експертна група також ознайомилась з прикладом письмового колективного звернення на ім'я гаранта, щодо розробки вибіркової частини за блоками (<https://drive.google.com/file/d/1oBNOgj85gsbvRZ-mustNFreuQVvYBWcw/view>). Під час спілкування з представниками студентського самоврядування експертна група пересвідчилась у їх активній громадській роботі та у залученні їх до перегляду та затвердження ОПП, проведення періодичних моніторингів та опитувань та безпосередньо до вдосконалення освітнього процесу. Фокус-група підтвердила, що представники студентського самоврядування є членами Вченої ради як факультету, так і Університету, де мають можливість донести пропозиції та потреби студентів у різних сферах, зокрема і щодо вдосконалення якості ОПП. Також було відмічено, що у формуванні питань моніторингу та опитувань щодо якості освіти та аналізі їх результатів активну участь беруть представники соціальної роботи ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо залучені до періодичного перегляду та рецензування ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування». Загалом, на веб сайті кафедри географії України та регіоналістики, у вкладці «практики» розміщені актуальні договори з базами практик (<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/obpraktuku>): Басейновим управлінням водних ресурсів річок Прут та Сірет, Дністровський басейновим управлінням водних ресурсів, Чернівецьким обласним управлінням лісового та мисливського господарства, Департаментом агропромислового розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації, Управлінням екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації, Департаментом регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації, Головним управлінням статистики в Чернівецькій області тощо. Експертній групі були надані відгуки на ОПП від в.о. начальника Державної екологічної інспекції Карпатського регіону Авраама М. М., першого заступника голови обласної державної адміністрації Чернівецької області Ковалюка Б. І., начальника управління Басейновим управлінням водних ресурсів річок Прут та Сірет Кавулі А. В. Членами проєктної групи є радник голови Чернівецької обласної ради Брижак П. М. та начальник відділу освіти, молоді та спорту Глибоцької селищної ради Чубрей Ю. Г. Під час спілкування зі здобувачами, було підтверджено, що представники роботодавців проводять з ними зустрічі та окремі лекції. У фокус-групі із роботодавцями, було підтверджено їх активну співпрацю з адміністрацією географічного факультету, а також кафедрою географії України та регіоналістики, студентами та випускниками, про що також свідчать офіційні новини ЗВО (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0520p_reg_gozv/020p_reg_mag/04vzaem_steik). Щодо опитування або моніторингу серед роботодавців, експертна група відмічає, що наразі воно лише стартує і результати - відсутні (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0910put_vdosk/03steikx).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Загалом в Університеті створена та функціонує «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Щодо географічного факультету, то ведеться активна співпраця з випускниками та створена інтерактивна карта випускників факультету, що, на думку експертної групи, є позитивною практикою (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02about/0binterakt>). Також випускники долучені до офіційних соціальних мереж асоціації випускників Університету та факультету зокрема. Щорічно проводяться зустрічі з випускниками географічного факультету, де студенти можуть дізнатись більше щодо працевлаштування за фахом від старших поколінь.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Загалом в ЧНУ імені Юрія Федьковича розроблені та використовуються нормативно-правові документи щодо перегляду та оновлення ОПП. Програма загалом та освітні компоненти зокрема постійно оновлюються, про що свідчать конкретні зміни, зокрема введення курсу «Іноземна мова для управлінців» та переведення до обов'язкової складової ОПП навчальної дисципліни «Основи просторового планування». Процедура перегляду та оновлення ОПП є відкритою, про що зазначалось під час онлайн зустрічей з гарантом та групою розробників, викладачами та студентами. Таким чином проєкт даної ОПП був вчасно оприлюднений для внесення пропозицій щодо змін, які в свою чергу були обговорені на засіданнях кафедри у 2020 та 2021 роках (https://drive.google.com/drive/folders/11Uckm_4wMhZBiGD_DG_tDCiLdHcaRglV), надані також матеріали, що підтверджують обговорення даної ОПП (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0520p_reg_gozv/020p_reg_mag/04vzaem_steik), тому на думку експертної групи, в ЗВО забезпечується адекватне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності. Проте, експертна група не змогла оцінити результати опитування стейкхолдерів щодо ОПП через їх відсутність (<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php>)

page=ua/0910put_vdosk/03steikx). Сайт ЗВО не містить можливість широкого громадського обговорення ОПП та внесення онлайн-пропозицій від усіх стейкхолдерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка забезпечується Центром із забезпечення якості освітнього процесу та системою внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Загалом система діє на двох рівнях - університетському та факультетському. На рівні Університету діє навчально-методична комісія Вченої ради, яка забезпечує проведення моніторингів якості освіти, ректорські контролю тощо. На факультетському рівні діє факультетська навчально-методична рада, яка приймає активну участь у забезпеченні якості освітнього процесу. Викладачі ОПП також безпосередньо забезпечують культуру якості. Щодо здобувачів вищої освіти, то функціонує соціологічна лабораторія, яка займається опитуванням та моніторингом якості освіти, про що свідчать результати опитувань щодо якості освіти серед здобувачів. Проте, експертна група зауважила, що ті результати моніторингів, що представлені у відкритому доступі, не мають розділення на ОПП (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0910put_vdosk/02stud), що в свою чергу не забезпечує їх релевантний аналіз.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Загалом система внутрішнього забезпечення якості освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича впроваджена та працює на високому рівні. В розрізі даної ОПП це підтверджується оприлюдненням проєктів, обговореннями з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, долученням здобувачів та членів органів студентського самоврядування до періодичних переглядів ОПП. Позитивною практикою є створення інтерактивної карти випусників географічного факультету та регулярні зустрічі їх зі здобувачами для передачі досвіду навчання та працевлаштування за фахом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Результати опитувань та моніторингу щодо якості освітнього процесу розміщені у відкритому доступі, проте відсутнє узагальнення за окремими освітніми програмами, що ускладнює роботу щодо покращення якості ОПП. ЗВО не забезпечив можливість широко громадського обговорення ОПП із інтерактивною (онлайн) можливістю отримання пропозицій від усіх заінтересованих осіб.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП та освітня діяльність в цілому відповідають рівню В за Критерієм 8 оскільки внутрішнє забезпечення якості ОПП відбувається належним чином, згідно з нормативно-правовими документами та із залученням всіх стейкхолдерів. Проте експертна група виявила недолік, а саме оприлюднення результатів опитування та моніторингу загалом по факультету, а не в розрізі ОПП, що акредитується. Цей недолік можна усунути швидко, зробивши вибірку окремо за ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко визначені у наступних нормативно-правових документах: «Статут Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Регламент Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки», «Концепція розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012-2022 роки», «Правила внутрішнього розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» тощо. Всі ці нормативно-правові документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті Університету, що ЕГ мала змогу перевірити власноруч. Проте окрема частина нормативно-правових документів знаходиться у вкладці «Нормативні документи» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20onormdocs), а решта - у вкладці «Навчання» - «Освітня діяльність» - «Нормативно-правові документи» (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>). Як позитивну практику ЕГ відмітила наявність документа «Нормативний інструментарій внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2021 року видання), де вміщені й розташовані за блоками всі нормативно правові документи, що стосуються організації освітнього процесу: «Політика університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності», «Розроблення та затвердження освітніх програм», «Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання результатів навчання», «Зарахування досягнень, визнання кваліфікацій та атестація студентів» тощо (<http://surl.li/aflek>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

В архіві новин географічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича (за 24.01.2020 р.) міститься інформація про розгляд ОПП, запрошення до внесення пропозицій через пошту гаранта та географічного факультету до 25.02.2020 р. та основні відомості про ОПП (пояснювальна записка та проект). ЕГ отримала посилання на новину від 6.04.2021 р. про публічне обговорення ОПП, таблицю внесених пропозицій, скріншоти підтвердження проведення онлайн даного заходу. Таким чином ЕГ підтверджує наявність внесення змін та затвердження освітньої програми вчасно. Проте рекомендує на сайті Університету створити окрему вкладку для проектів ОПП, що забезпечить простий доступ до цієї інформації та інтерактив з метою внесення пропозицій щодо змін або уточнень до ОПП від усіх стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» другого (магістерського) рівня вищої освіти на 2020-2021 та 2021-2022 навчальні роки вчасно затверджені та оприлюднені на офіційному веб сайті, в повному обсязі та у вільному доступі. Очікувані результати містяться у силабусах та робочих програмах у вільному доступі також (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04disciplines/40reg_rozv_mag).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Всі нормативно-правові документи ЗВО розміщені у вільному доступі. Позитивною практикою є створення єдиного документа «Нормативний інструментарій внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2021 року видання), де для більш зручного користування за блоками вміщені всі нормативно правові документи, що стосуються організації освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час аналізу процедури перегляду ОПП, експертна група відмітила відсутність інтерактиву для внесення пропозицій до ОПП та узагальненої інформації про цей процес на офіційному веб сайті Університету. ЕГ рекомендує додати вкладку про розгляд, перегляд, внесення пропозицій до ОПП на офіційний сайт Університету задля

уніфікації таких процедур по всіх ОПП ЗВО. Експертна група також відмічає розташування нормативно-правових документів на сайті ЗВО у різних вкладках, а тому радить покращити логістику з метою використання інформації сайту у форматі відображення нормативно-правових документів шляхом оприлюднення їх на одній вкладці.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом, ОПП відповідає Критерію 9 за рівнем оцінки В. Враховуючи чіткість та зрозумілість правил, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, їх оприлюднення в офіційних джерелах інформації (на офіційному веб-сайті Університету та факультету). Окремі недоліки, визначені експертною групою в процесі оприлюднення інформації щодо перегляду ОПП та логістики сайту визнані незначними та можуть бути швидко усунені.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Акредитаційна експертиза ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» із використанням технічних засобів відеозв'язку відбулася при чіткому дотриманні «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» й дотриманні погодженої сторонами Програми зустрічей без девіацій. Експертна група звертає увагу на дотримання атмосфери доброзичливості та взаємної поваги під час акредитаційного процесу між усіма задіяними сторонами. Більшість зустрічей із учасниками фокус-груп проходили в режимі активної дискусії, завдяки чому вдалося сформувати більш чітку та об'єктивну картину про реальний стан справ при впровадженні освітньої діяльності за ОП, що акредитується. Після проведення відповідних дискусій експертна група впевнилася, що в ЗВО сформувалося розуміння щодо тлумачення Критеріїв оцінювання якості вищої освіти, що в подальшому буде враховано представниками ЗВО у майбутній акредитації освітніх програм.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Міщенко Олена Віталіївна

Члени експертної групи

Заставецька Леся Богданівна

Сержантова Юлія Юріївна